

گفت و گوی تفصیلی «فرهیختگان» با عبدالله ناصری درباره تشکیل کابینه دوازدهم

دست روحانی را باز گذاشتیم

روحانی قبل از تحلیف سال ۹۲ به هاشمی گفته بود روحانی فضلی را معرفی نمی کند، اما معرفی کرد

محمود رضا کریمی محمد خجسته

عبدالله ناصری سحرخیز است. صبح سه شنبه به دفتر کاری مشاور ارشد رئیس دولت اصلاحات و عضو بنیاد باران رفتیم. روی میز او جزوهای و کتاب های بسیاری یافت می شد. به کتابخانه که بیشتر دقت کردیم با چندین هزار کتاب سیاسی و تاریخی مواجه شدیم که بخش عمده آن از کتاب های تاریخ و تحلیل ایران و جهان شکل گرفته و به نظر می رسد مشاور رئیس دولت اصلاحات به تاریخ و تجربه اندوزی از گذشته اهمیت می دهد؛ گویی هرگز تمایل ندارد اشتباهی را تکرار کند. پشت میز و صندلی چوبی ای که با ترمه بزی تزیین شده و طراحی اتاق را تلفیقی از مدرنیته و سنت کرده بود. نشستیم تا نزدیک تر از گذشته بایکدیگر گفت و گو کنیم. ناصری، استاد بازنشسته دانشگاه الزهراء و عضو شورای مشورتی اصلاحات و شورای عالی سیاست گذاری اصلاح طلبان است. او در ابتدا مسأله یک فتنان جای داغ دعوت کرد و بعد برای اینکه کمی از هیجان مصاحبه و گرمای محیط بکاهد ما را به یک شربت لیموناد گوارا و خنک میهمان کرد. می گوید اصلاح طلبان نمی خواستند در سال ۸۸ آن اتفاقات رخ دهد.

از او درباره نامه اخیر تئوریسین های اصلاحات پرسیدیم مبنی بر اینکه چرا الان که از کاخ سفید موضعی درباره حمایت از مخالفان جمهوری اسلامی صورت می گیرد، شما مخالفت خود را اعلام می کنید ولی سال ۸۸ چنین موضعی نداشتید که اومی گوید «در قبال موضع آمریکادرباره براندازی نظام سیاسی ایران مخالفتیم». ناصری نیز مانند ما معتقد است که سکوت اصلاح طلبان در سال ۸۸ و در ماجرای اعتراضات خیابانی سوء برداشت های متعددی را ایجاد کرد. او از صداوسیما آن روز نیز بسیار دلخور است. درباره آینده جهانگیری معتقد است که یکی از گزینه های احتمالی اصلاح طلبان برای انتخابات سال ۱۴۰۰ است و روحانی وی را برای پست معاون اولی از دست نخواهد داد.

مشاور ارشد سیدمحمد خاتمی از جلسه سال ۹۲ آیت الله هاشمی و روحانی برای تشکیل کابینه می گوید؛ جلسه ای که در آن آیت الله هاشمی از روحانی می خواهد رحمانی فضلی را برای تصدی گری پست وزارت کشور معرفی نکند و او هم این سخن را می پذیرد؛ اما در لحظات آخر این معارفه اتفاق می افتد. او همچنین از جزئیات جلسه چند روز قبل خاتمی و روحانی برای انتخاب وزرا خبر می دهد و می گوید این دو نفر هر چند وقت یکبار به طور خصوصی یا با حضور برخی چهره های شاخص دور هم جمع می شوند و با یکدیگر به گفت و گو می پردازند. در ادامه متن کامل این گفت و گو را می خوانید.

اگر موافق باشید نقطه شروع مصاحبه را انتخابات ۹۶ در نظر بگیریم. به نظر شما چه اتفاقی رخ داد که روحانی دوباره در سال ۹۶ انتخاب شد؟
باید در دو وجه مستقل این بحث را در نظر گرفت و درباره آن بحث کرد. یکی اینکه چرا روحانی دوباره انتخاب شد و مردم به او رای دادند. علی رغم اینکه در دولت یازدهم در بخش های اقتصادی بخش قابل توجهی از مطالبات مردم به طور جدی و ملموس برآورده نشد. روحانی در سال ۹۲ بعد از یک دوره هشت ساله روی کار آمد. دوره ای که به تعبیر خودشان دوره ویرانگری بود و نام آن را در مصاحبه ما و تاریخ معاصر دوره وحشت می گذارم. واقعیت این بود که در این زمان کشور وارد دوره جدیدی از سال ۸۴ تا ۹۲ شد. مردم تحریم ها را لمس کردند و این پدیده خیلی ملموس بود.

بسیاری از مطالبات اقتصادی مردم در دولت یازدهم برآورده نشد

ابتدا تلقی از قطعنامه این گونه بود که اتفاق مهمی رخ نداده است. همچنان که خیلی از مسئولان یا کنشگران در حوزه های همراه با دولت تعبیر می کردند که این موضوع تأثیری در سرنوشت و روند گذشته کشور ندارد. اما خوشبختانه با درایت و هوشمندی رهبری در سال ۹۱ نظام به این جمع بندی رسید که باید موضوع قطعنامه ها به یک جایی برسد؛ یعنی در واقع تحریم ها باید برداشته شود.

برداشتن تحریم با اجماع بین المللی شکل گرفت. به عبارتی برداشتن تحریم ها مصوبه شورای امنیت را لازم داشت که کار راحتی نبود. باید انرژی زیادی صرف کرد و اهل فن هم ببینند تا این موضوع حل شود. به یاد دارم همان زمان ولایتی از سوی رهبری فعالیت هایی داشت. جمع بندی ولایتی این بود که آن تیم مذاکره کننده سابق قوی نیست.

بنابراین منتظر ماندند تا دولت جدید بیاید. اولین برنامه دولت جدید برداشتن تحریم ها بود. نظر رهبری نیز این بود که باید بحث مذاکرات ادامه یابد و به هر صورت تحریم ها به سامان برسد و قطعنامه ها منتفی شود. چون بعد از هشت سال تأثیر تحریم ها کاملاً مشهود و محسوس بود.

تیم مذاکره ظریف قبل از تشکیل دولت یازدهم شکل گرفت

دولت روحانی روی کار آمد و قبل از اینکه رسماً دولت تشکیل شود تیم مذاکره کننده ای شکل گرفت که این تیم به سرپرستی ظریف و مورد توجه و اطمینان رهبری، ریاست جمهوری و حوزه مشاوران بین الملل رهبری بود. کار از چند روز بعد از اعلام نتایج انتخابات شروع شد و پرونده از شورای عالی امنیت به وزارت خارجه آمد.

تیم مذاکره کننده اعلام کرد برجام پدیده حداکثری نبود

کار نفس گیری بود که قریب دو سال انرژی گرفت و به هر صورت سامان یافت و نتیجه آن برجام شد. دوستانی که رصد کردند و حتی تیم مذاکره کننده اعلام کرد برجام پدیده حداکثری نبود.

ادامه در صفحه ۸

میل به بی نهایت

درگذشت مریم میرزاخانی بانوی نابغه

ایرانی، استاد دانشگاه استنفورد

و برنده معتبرترین نشان علمی

ریاضیات جهان، جامعه علمی دنیا

را در بهت فرو برد

صفحه ۱۶ را بخوانید

یادداشت میهمان

میرزاخانی انسانی چندبعدی

استاد مقطع کارشناسی مرحوم میرزاخانی در دانشگاه صنعتی شریف

ما در دانشکده ریاضی دانشگاه صنعتی شریف، در ایام تابستان اردوهای داوطلبانه ای برگزار می کردیم که هیچ شهریه ای برای آن دریافت نمی شد. یعنی نه دانشجوی چیزی می پرداخت و نه استادان حق التدریس دریافت می کردند. صرفاً پذیرایی ساده ای از مدعوین که از میان دانش آموزان با استعداد دبیرستان های تهران انتخاب شده بودند، صورت می گرفت. هدف این بود که با این دانش آموزان با استعداد بیشتر آشنا شویم. البته در طول یک هفته که همراه آنها بودیم نکات علمی را هم به آنان منتقل می کردیم. در آن ایام مرحوم دکتر مریم میرزاخانی به همراه یکی از دوستانش دکتر رویا بهشتی - بعداً از دانشگاه MIT آمریکا در رشته ریاضیات دکترا گرفت - والان استادیکی از دانشگاه های آمریکا است. در این دوره تابستانی شرکت داشت. حتی در خاطر دارم که کمی هم زودتر از موعد، به دلیل استعداد بالایی که داشتند در این دوره

شرکت کرده بودند. چون ما معمولاً دانش آموزان دوره دوم و سوم دبیرستان را دعوت می کردیم، درحالی که این دونفر از دوره اول دبیرستان به این اردو وارد شده بودند. در آن دوره تابستانی دو بار با این دونفر گفت و گو داشتیم و حتی مساله مهمی را که تا آن روز حل نشده بود به آنها ارائه کردیم. نکاتی که از جانب آنها در حل مساله بیان شد، حکایت از هوش و استعداد بالای این دو نفر داشت. من در همان ایام متوجه شدم که هر دو نفر فوق العادگی خاص علمی و دانشی دارند. البته آن نحوه سوال و جواب هایی هم که مطرح می کردند، سطح هوش و استعداد آنها هویدا بود. بعد از این دوره با اجازه مدیر دبیرستان محل تحصیل آنها، که مدیر لایق و کاردانی بود، باز به دانشگاه می آمدند و درباره حل مسائل باهم کار می کردیم. نهایتاً همین اقدامات منتهی به تالیف یک مقاله تحقیقی شد که در یکی از نشریات معتبر بین المللی هم به چاپ رسید. بعداً این مقاله را به پنجمین کنفرانس بین المللی ریاضیات در دانشگاه شریف هم ارائه کردیم. در همین ایام من در کمیته المپیاد ریاضی هم عضو بودم که پیشنهاد دادم از این دو جوان با استعداد حمایت شود تا بتوانند به صورت خارج از نوبت در المپیاد ریاضی شرکت کنند. با این درخواست موافقت شد و آنها موفق شدند رتبه های بالایی را در المپیاد کسب کنند. سال بعد هم هر دو نفر به المپیاد بین المللی ریاضی رفتند، مرحوم میرزاخانی در آن مسابقات مدال طلا گرفت و سال بعد «فول مارک» و در حقیقت به عنوان نخبه شناخته شد و می توانست به هر رشته ای که در دانشگاه تمایل دارد وارد شود. او رشته

ریاضی و دانشگاه صنعتی شریف را برای تحصیل انتخاب کرد. در دانشگاه معمولاً به دنبال امور و علوم جدید می گشت. شاید در همان سال ها بود که دو مقاله مهم علمی را تالیف و به مجامع بین المللی ارائه کرد. او قبل از اینکه از ایران خارج شود سه مقاله علمی تالیف کرده بود که هم اکنون یکی از این مقالات به عنوان منبع درسی دانشجویان کارشناسی در داخل و خارج از کشور مورد استفاده قرار می گیرد. او دانشجوی یک بعدی نبود، بلکه ابعاد مختلفی داشت و به دنبال کسب علم در حوزه های متعدد می گشت. او در ریاضی هم خود را به صورت جامع پرورش داد و هم اقدامات علمی مهم و ماندگاری از خود به جای گذاشت. حاصل تلاش های این دانشمند جوان ایرانی این بود که موفق شد روابط بین رشته ای در ریاضیات معمولاً در کنار این موقعیت بالایی علمی از ورزش غافل نبود و اکثراً به ورزش بسکتبال می پرداخت. این بانوی ماندگار اگرچه از ایران رفته بود اما ارتباطش با داخل قطع نشد. دانشجویان و اهل علم در داخل با او در ارتباط بودند و خود او هم در بازه های مختلف زمانی در کشور حضور داشت. درگذشت این بانوی علمی و سایر خلفیات نیکوی او است که از وی یاد انسان به تمام معنی ساخته است.»

انا لله و انا الیه راجعون
خانواده محترم شادروان آقای سبحان شفیعی
درگذشت مرحوم مغفور سبحان شفیعی دانشجوی گرامی آموزشگاه سمای دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان موجب تأسف و تالم گردید. اینجناب موجب ضایعه را به شما تسلیت گفته و از خداوند سبحان برای آن مرحوم، آرامش و غفران و برای سایر بازماندگان صبر جزیل و سلامتی مسالت دارم.
علی محمد نوریان سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی

مریم میرزاخانی، درگذشت این نخبه ریاضی ایران و جهان را تسلیت گفت و نوشت: «خبر درگذشت خانم مریم میرزاخانی، ریاضیدان برجسته ایرانی برای اینجناب و همه کسانی که ایشان را می شناسند تکان دهنده و تأسفاور بود. استعداد خانم میرزاخانی در ریاضیات از زمان دانش آموزی وی در جریان مسابقات داخلی و جهانی المپیاد ریاضی آشکار شد و نبوغ وی آینده ای روشن را نوید می داد. او در المپیاد های جهانی ریاضی برای ایران افتخار فراوان آفرید و نمونه ای از استعداد و پشتکار زن ایرانی در عرصه علم به شمار می رفت. خاموشی زود هنگام این ستاره خوش درخشیده را به خانواده داغ دیده و استادان و دوستانش تسلیت می گویم. امیدوارم جوانان کشور و خصوصاً دختران جوان، یاد و خاطره او را همچون الگویی درخشان در دل و جان خود، گرامی بدارند.»

محمدعلی نجفی، وزیر اسبق علوم و آموزش و پرورش در واکنش با امی نوتر، مقایسه کرد
محمدعلی نجفی، وزیر اسبق علوم و آموزش و پرورش در واکنش به بیماری مریم میرزاخانی، نوشته بود: «سال ۱۳۷۳ - زمانی که مسئولیت وزارت آموزش و پرورش را داشتم - مریم به همراه دختر خانمی دیگر (خانم رویا بهشتی) نخستین دانش آموزان سال سوم دبیرستان بودند که قبل از ورود به دوره پیش دانشگاهی به عضویت تیم المپیاد ریاضی دانش آموزی کشور انتخاب و به مسابقات بین المللی اعزام شدند. با توجه به سن کم این دو و اینکه هنوز سال سوم را هم تمام نکرده بودند، انتظار زیادی از آنها